

YTTRANDE
2007-10-04

Finansinspektionen@fi.se

Remissyttrande över förslaget till föreskrifter, Fi Dnr 07-7696

Svenska försäkringsförmedlars förening (Sfm) avger följande synpunkter på förslaget till föreskrifter reviderade med anledning av implementeringen av MiFID till svensk lag.

Allmänt

Försäkringsförmedlingsverksamhet har på senare år belastats med allt ökande krav av formalienatur, vilka motiverats med hänsyn till önskvärdheten av ett ökat konsumentskydd. Det kan ifrågasättas om härigenom konsumenternas ställning realiter förbättrats. Process-/procedurregler försvårar ofta en effektiv distribution, med stigande kostnader, vilka konsumenten i sista hand har att betala. Det är angeläget att inte utvecklingen med allt ökande formella och andra krav fortsätter oreflekterat, utan att det objektivt har kunnat beläggas att skyddet för – det i sig mycket skyddsvärda – konsumentintresset verkligen ökat, som följd av regleringar. Ett par av förslagen i utkastet till föreskrifter bör ses mot bakgrunden.

Sfm delar det uppgivna syftet med regleringen; ett fullgott kundskydd och konkurrens på lika villkor. Det är mot den bakgrunden angeläget att samma krav och samma föreskrifter gäller för all försäkringsförmedling, vare sig denna sker anknutet, oberoende, i form av flerbolagsombud eller av säljare anställda av en försäkringsgivare. Det är särskilt angeläget att aldrig en viss grupp förmedlare åläggs krav, utöver vad som explicit framgår av tvingande lag, som har kostnads- eller intäktsimplikationer, utan att samtidigt samma krav ställs på konkurrerande förmedlarkategorier. Detta gäller särskilt för försäkringsförmedlingsverksamhet, eftersom denna typiskt sett har begränsat eget kapital och intäkter som är i hög grad beroende av det aktuella årets aktivitet. Återkommande störningar i verksamheten som påtvingar förmedlingsföretaget olika oplanerade åtgärder orsakar större skada i försäkringsförmedlingsverksamhet, jämfört verksamheter under tillsyn som har kapital under förvaltning, därmed intäkter som är mer oberoende av det innevarande årets aktiviteter. Bara när så faktiskt erfordras, pga konstaterade missförhållanden eller annars föreliggande risker talar för att viss åtgärd är nödvändig, bör förmedlingsverksamheten åläggas i hastighet påkomna bördor av extra natur. Förslaget till föreskrifter uppfyller inte rimligt ställda krav i nämnda hänseende.

Synpunkter förslaget

1. Förmedlare som har sidotillstånd för fondförmedling har tidigare haft rätt att bedriva investeringsrådgivning utan särskilt tillstånd. Nu införs krav om särskilt sidotillstånd för sistnämnda verksamhet. I sak kan förändringen knappast ha materiell betydelse. Redan vid tidpunkten för meddelande av sidotillståndet för fondförmedling gällde ju kravet att förmedlaren skulle ha tillräckliga kunskaper i förhållande till den rådgivning som lämnas. Som sidotillståndet för fondförmedling förutsätter en föregående rådgivning innan förmedling sker måste det anses stå klart att kunskapstestet avseende fondförmedling har innefattat även kunskap erforderlig för investeringsrådgivningen. De försäkringsförmedlare som har certifierade kunskaper för fondförmedling bör därför enligt Sfm:s mening anses ha testade kunskaper även för investeringsrådgivning, vid ansökan om sidotillstånd för sistnämnda. Föreskrifterna bör innehålla ett besked i överensstämmelse härmed. Det ter sig som en överloppsgärning att i efterhand tvinga samtliga förmedlare till test på kunskaper för verksamhet som de haft tillstånd för under många år och där kompetenskraven hela tiden gällt ograverat, oaktat särskilt tillstånd inte erfordrats. Ett krav om test för samtliga fondförmedlare som bedriver investeringsrådgivning innebär ju annars att inspektionen anser att dessa bedrivit sin hittillsvarande verksamhet i strid med det allmänna kunskapskravet. Beträffande kravet på uppdatering har Sfm inga synpunkter.

2. Det är mycket angeläget, närmast ett marknadsvillkor, att försäkringsförmedlare fortsatt kan lämna råd till försäkringstagare, om placeringar inom ramen för försäkring. En särreglering som drabbar bara försäkringsförmedlare, men inte konkurrerande försäkringsbolagsanställda säljare i nämnda hänseende, innebär en betydande marknadsstörning och skulle komma att utgöra ett faktiskt handikapp för den oberoende förmedlingen. Redan nu är spelplanen ojämn. Det är angeläget att försäkringsförmedlaren kan göra det som försäkringsbolagssäljaren kan göra, utan att tyngas av exklusivt ordnade bördor. Det är angeläget att den lika konkurrensen inte enbart gäller mellan vp-företag och försäkringsförmedlare – mellan vilka konkurrensen är obefintlig – utan också mellan förmedlingsföretag och försäkringsbolag. Det är de båda sistnämnda som konkurrerar. Den redovisade ambitionen för förslaget till föreskrifter förfelas om inspektionen misslyckas ordna konkurrensförutsättningarna lika vad gäller rätten till placeringsrådgivning inom den förmedlade försäkringen. Det fordras mer än mycket goda skäl enligt vår mening för en skärpning av kraven som inte drabbar förmedlingskanaler lika. Att nå likformighet inom samma regelkategori utgör inte ett sådant skäl, särskilt som ett stort marknadsområde undantas, vilket ju de facto per definition omöjliggör likformighet!

3. Det är oklart om förändringarna i regelverket för värdepappersverksamhet är av omfattning att utlösa krav på uppdaterade och testade kunskaper eller om uppdatering utan test är tillfyllest. Det är otillfredsställande om det enskilda arbetsgivareföretaget – vilket ofta är litet – ensamt skall avgöra om en förändring är av dignitet att fordra testade kunskaper eller enbart uppdatering. Vid sidan av FI finns ingen som auktoritativt kan bestämma när förutsättningarna för respektive åtgärd föreligger. Av föreskrifterna bör framgå tydligare när respektive åtgärd erfordras, alternativt får FI åta sig att meddela berörda aktörer när vad krävs.

4. Sfm önskar en mer flexibel skrivning/praxis vad gäller kravet om bevis på kunskaper. Formaliekraven ter sig onödiga för vissa fall. Det gäller framförallt personer med specialistbakgrund eller långvarig erfarenhet av den ett område. Särskilt ter sig kravet på testade kunskaper onödigt formalistiskt vid kvalificerad industriförsäkring och storlivaffär riktad till stora arbetsgivare. Testet ter sig onödigt för kategorierna ifråga. Föreskrifterna bör ge en ventil för särskilda omständigheter, något vidare än den som finns i 2:14 4st.

5. Sfm är positiv till att åtgärder inklusive ”marknadskarantän” kan vidtas mot försumliga företagsledning, men för att skyddet för konsumenter i nämnda hänseende skall vara effektivt bör samma sanktioner kunna vidtas mot även sådan anställd i förmedlingsföretag som har bedrivit uppsåtlig eller grovt försumlig rådgivning/förmedling. Det är otillfredsställande av flera skäl om en anställd – som ju har professionsansvar – till följd av uppenbarligen arbetsrättsliga överväganden, inte skall kunna tas ur eller vägras tillträde till marknaden på tillsynsgrund. Just förmedlingsverksamhet är så knuten till person att sanktionsmöjligheterna inte bör stanna vid arbetsgivaren, det är angeläget för att upprätthålla marknaden förtroende för förmedlingsverksamhet att försumliga försäkringsförmedlare, vars verksamhet skadar konsumenter och andra uppdragsgivare, kan hållas borta från marknaden. Av förklarliga skäl bör dock sanktionen av en anställds försummelser bestämmas med iakttagande av viss försiktighet.

6. Reglerna för distribution vid försäkringsförmedlingsverksamhet och värdepappersverksamhet behöver logiskt inte överensstämma i högre grad än reglerna för distribution vid försäkringsförmedlingsverksamhet och försäkringsverksamhet.

Bromma den 4 oktober 2007

Per Andelius